

Orijinal Soru: Klinik Bilimler 178

178. Beş yaşındaki kız çocuk, ateş, hâlsizlik ve döküntü yakınmaları ile getiriliyor. Fizik muayenesinde ateş, taşikardi, kollarda ve gövdede maküler döküntüler saptanıyor. Laboratuvara hemoglobini 7,2 g/dL, ortalama eritrosit hacmi 80 fL ve retikülositi %0,5 olarak tespit ediliyor. Diğer laboratuvar bulguları normal saptanıyor. Hastanın kemik iliği aspirasyonunda, özellikle eritroid öncüllerin matürasyonunda azalma/durma ve dev pronormoblastlar görülüyor.

Bu tabloya neden olan en olası virus aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Parvovirus B19
- B) Rubella
- C) Hepatit B
- D) HIV
- E) Adenovirus

Doğru Cevap: A

KAMP NOTLARIMIZDAN REFERANSLAR

İLGİLİ NOTLAR

154

TUS HAZIRLIK MERKEZLERİ

Adenovirus serotipleri ve neden olduğu hastalıklar		
Hasta grupları	Hastalıklar	Sorumlu serotipler
Yenidoğan	Fatal dissemine hastalık	1,2,5,11,31,34,35,40
İnfant	Nezle, farenjit	1,2,5
Çocuk	Akut febril farenjit	1-7
	Faringokonjunktival ateş	3,7
	Konjunktivit	1-4,7
	Hemorajik sistit	7,11,21
	Gastroenterit	1,2,4,5,31,40,41
	Meningoensefalit	2,6,7,12
	Pnömoni	1-3,21,56
Genç erişkin	Miyokardit	7,21
	Akut solunum yolu enfeksiyonu	3,4,7,14,21,55
Bütün yaşı grupları	Pnömoni (askerlerde fazla)	4,7,14
	Epidemik keratokonjunktivit	8,11,19,37,53,54
İmmün yetmezlikli (reaktivasyon enfeksiyonu)	Pnömoni, üriner enfeksiyon	5,31,34,35,39,42-47
	Menenjit, ensefalit, hepatit	2,6,7,12,32

Tanı

Klinik Bilimler 178. soru
Tusdata Mikrobiyoloji Kamp Notu 1. Fasikül Sayfa 154

➤ Etkili tedavisi yoktur. Korunma için sadece askerlerde kullanılan **canlı atenüe aşısı** mevcuttur.

PARVOVİRÜS (ERİTROVİRÜS, B19 VIRÜSÜ)

- Parvovirüsler en küçük, **tek sarmal DNA** içeren, zarfsız virüslerdir.
- Ancak üreyen hücrelerde replike olabilirler.
- İnsanda sadece **parvovirus B-19** hastalık oluşturmaktadır.
- Kemik iliği **eritroid seri hücreleri** hedef hücrelerdir ve eritrositlerdeki **P-antijenleri virüs için reseptör görevi** görürler.

Klinik tablolar

Parvovirus B19 ile ilişkili hastalıklar		
Sendrom	Konak ya da ilgili durum	Klinik özellikler
Beşinci hastalık	Çocuklar, yetişkinler	Kutanöz rash, artrit, artralji
Geçici aplastik kriz	Altta yatan hemoliz	Şiddetli akut anemi
Saf eritrosit aplazisi	İmmün yetmezlik	Kronik anemi
Hidrops fetalis	Fetus	Fetal anemi

Saf Eritrosit Aplazisi

- Anemi, retikülositopeni ve kemik iliğinde eritroid seride ciddi azalma ile karakterize hastalıktır.
- Lökosit ve trombosit sayısı normaldir.
- **Etiyoloji**
 - ✓ İdiyopatik
 - ✓ Konjenital saf eritroid aplazi (**Diamond-Blackfan Sendromu**)
 - ✓ **Virüsler:** Parvovirus B 19 (**en sık**), hepatit virusleri, EBV vb
 - ✓ **Tümörler:** Timoma, KLL, lenfoma, solid tümörler
 - ✓ **Kollajen doku hastalıkları:** SLE, romatoid artrit
 - ✓ Anti EPO antikorları (EPO tedavisi)
- **Tanı:** Kemik iliğinde eritrositer seri azalmış veya yoktur, diğer seriler normaldir.
- **Tedavi**
 - ✓ Uzun süreli parvo B19 vakalarında **intravenöz immünglobulin** verilebilir
 - ✓ **Steroid;** otoimmün/idiyopatik tipte, Diamond-Blackfan sendromunda etkilidir.

HEMOLİTİK ANEMİLER

GENEL BİLGİLER

- ☒ Eritrositlerin artmış yıkımı ve kompansatuar ilik cevabı (retikülositoz) ile karakterize hiperproliferatif anemilerdir.
- ☒ **Genel bulgular:**
 - Kanda AST, LDH, indirekt bilirubin düzeyleri **artar**; serbest haptoglobin (hemoglobini bağlar) ve hemopeksin (hem molekülüne bağlar) düzeyleri **azalır**.
 - En karakteristik bulgu **retikülositozdür**. Buna bağlı MCV **normal / yüksek** olabilir.
- ☒ Periferik yaymada **polikromazi** (retikülositoz nedeni ile), **çekirdekli eritrositler** (hemoliz şiddetli ise) görülebilir.
- ☒ Hemolitik anemiler **intravasküler** ve **ekstravasküler** olarak ikiye ayrılırlar.
 - **Ekstravasküler hemoliz** damar dışında (**dalak-en sık**, karaciğer, hematom) gerçekleşir ve **splenomegali** ekstravasküler hemoliz lehine bir bulgudur.
 - **İntravasküler hemoliz bulguları**
 - ✓ Haptoglobin ve hemopeksin düzeyleri **belirgin** olarak azalır.
 - ✓ Sonuçta hemoglobin idrarı çıkar, **hemoglobinürü** ve **hemosiderinürü** görülür.

Hemolizin geliştiği yere göre sınıflandırılması

intravasküler Hemoliz	Ekstravasküler Hemoliz
<ul style="list-style-type: none">• Makroanjiyopatik hemolitik anemiler: March hemoglobinürü, Protez kalp kapağı, aort stenozu vb.• Mikroanjiyopatik hemolitik anemiler: HÜS, TTP, DİK, HELLP vb.• Soğuk antikorlara bağlı hemoliz• Paroksismal nokturnal hemoglobinürü• ABO uyumsuz kan transfuziyonu• G6PD enzim eksikliği• Kemoterapi (özellikle mitomisin C)• Solid organ veya kemik iliği transplantasyonu• Yankılar, zehirler (yılan, örümcek vb)• Malaria, Babesia, Clostridium perfringens• Bakır zehirlenmesi, Wilson hastalığı	<ul style="list-style-type: none">• Talasemiler• Orak hücreli anemi• Herediter sferositoz• Sicak tip otoimmün hemolitik anemi